

En kommenteret og revideret oversigt over danske fisk

Henrik Carl¹, Jørgen G. Nielsen¹ og Peter R. Møller¹

An annotated and revised list of Danish fishes

This paper presents the first thoroughly revised list of Danish fishes in more than 30 years. It comprises 246 species, summarizing e.g. the 30 species recorded for the first time since 1970 and one that is the result of a taxonomic revision. The earliest account of Danish freshwater and marine fishes included 139 species (Krøyer 1838-53), the latest dealt with 215 species (Muus 1970). We include all species that with certainty have been recorded from Danish freshwater and in Danish territorial water (Fig. 1) i.e. species present in collections and/or mentioned in scientific publications. Undocumented species and single specimens of species released from aquaria are not included.

The 246 species comprised 194 (79%) marine (reproduce in salt water) and 52 (21%) freshwater species (reproduce in freshwater). A total of 143 (58%) species are breeding in Danish waters and of these 136 (95%) are native while 7 (5%) species are introduced, breeding species. The three-spined stickleback, breeding both in salt- and freshwater, is considered a marine species in the statistics.

Key words: Denmark, Pisces, check-list

Den første oversigt over Danmarks fiskefauna er H. Krøyers „Danske Fisk“, et trebinds værk, der blev trykt i årene 1838-1853. På 1279 sider giver han detaljerede oplysninger om de dengang 139 kendte danske fiskearter. Den næste publikation, der behandler samtlige danske fisk, er bind 2 af *Zoologia Danica* (1878-1907). Heri beskriver og afbilleder G. Winther, H. J. Hansen og A. S. Jensen 171 arter. I ”Danmarks Fauna“ Fisk 1-3, der udkom i 1912-17 nævnes 176 arter fra Danmark (Otterstrøm 1912-17), til hvilken Jensen (1940) tilføjede 12 arter. I 1950 udkom ”List of Danish vertebrates“, hvil fiskeafsnit nævner 231 arter (Bru-

un og Pfaff 1950), hvoraf 16 dog kun er kendt fra den svenske vestkyst og den norske sydkyst – reelt 215 arter. Den seneste oversigt behandler 218 arter af danske fersk- og saltvandsfisk (Muus 1970), af hvilke 3 (bugstribet bonit, *Katsuwonus pelamis* (Linnaeus), hornulk, *Triglopsis quadricornis* (Linnaeus), spansk makrel, *Scomber japonicus* (Houttuyn)) ikke er fanget i dansk farvand – reelt altså 215 arter.

Hovedformålet med denne liste er at skabe et samlet overblik over den danske fiskefauna, herunder især de 31 arter som er kommet til i de sidste ca. 30 år. Listen vil dan-

ne et solidt grundlag for bedømelse af eventuelle fremtidige ændringer af fiskefaunaens sammensætning i Danmark. Desuden vil den have interesse for danske og udenlandske fiskebiologer samt for alle naturinteresserede.

Metoder

Nedenstående artsliste er fremkommet ved kritisk at gennemlæse tidligere litteratur samt at granske indberetninger (fotos eller indsendte fisk) til Zoologisk Museum og lignende institutioner. Vi har i oversigten kun medtaget de arter, der med sikkerhed er konstateret i dansk ferskvand samt i dansk territorialfarvand (Fig. 1), dvs. arter, der er repræsenteret i samlinger eller er omtalt i videnskabelige artikler. Vi har således udelukket udochumenterede arter, som fx brasenflire, *Abramis ballerus* (Linnaeus), døbel, *Leuciscus cephalus* (Linnaeus) og vimme, *Vimba vimba* (Linnaeus) (Jensen 2002) samt enkeltfund af ikke-ylngelende akvariefisk og „havedamsfisk“, fx alm. solaborre, *Lepomis gibbosus* Linnaeus. Endvidere har vi ikke medtaget grøn læbefisk, *Labrus viridis* Linnaeus, da bestemmelsen endnu ikke er verificeret (Jeppesen og Cepeda 2001). De to usikkert bestemte individer kan ses i Øresunds-akvariet, Helsingør. Endelig er stormundet ørredaborre, *Micropterus salmoides* (Lacépède), som blev udsat i et par danske sører for ca. 100 år siden og hurtigt uddøde, ikke medtaget i listen.

Listen medtager alle fisk, der er fanget i Danmark i de sidste par hundrede år. Den repræsenterer således ikke et øjebliksbillede af den danske fiskefauna. En sådan oversigt må afvente en egentlig atlasundersøgelse.

For ikke at denne oversigt skal blive uoverskuelig lang, er kun de vig-

¹Zoologisk Museum, Universitetsparken 15, DK-2100 København Ø

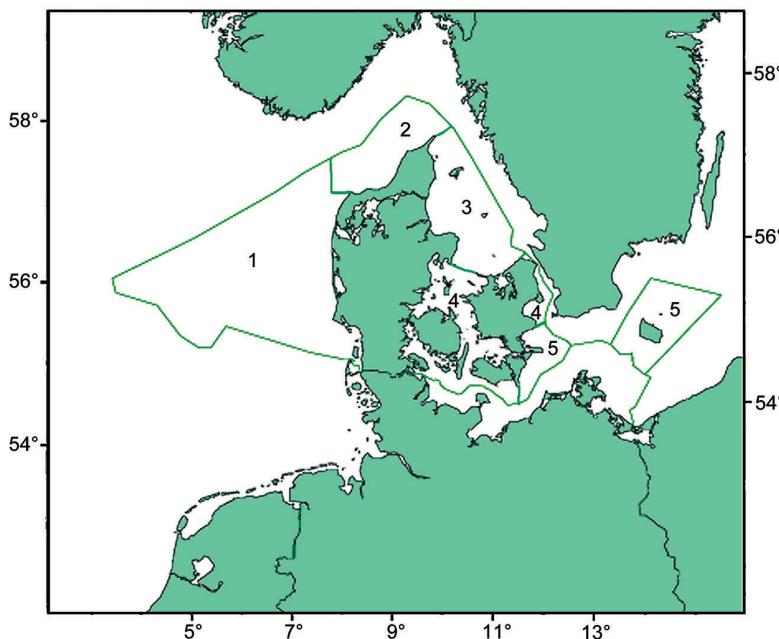

Fig. 1. Underområder af danske farvande: 1 – Nordsøen, 2 – Skagerrak, 3 – Kattegat, 4 – Bælterne, 5 – Østersøen.

Subdivision of Danish waters: 1 – North Sea, 2 – Skagerrak, 3 – Kattegat, 4 – the Belts, 5 – Baltic Sea.

tigste oplysninger medtaget (se boks herunder).

Den overordnede systematik følger Nelson (1994). Supplerende viden om fx kendetegn, udbredelse og biologi kan hentes fra Whitehead et al. (1984-1986), Muus (1970), Muus & Dahlstrøm (1998), Muus & Nielsen (1998) og Carl (2003).

Forklaring til listen *Explanation to the list*

Arter mærket med * er påvist senere end Muus (1970).

- Dansk og latinsk navn samt beskriver og årstal for beskrivelsen. Hvis et almindelig brugt navn er forskelligt fra det officielle danske navn, anføres det i parentes.
- Ynglende eller gæst – som gæster er regnet arter, som ikke yngler i Danmark og som kommer her ved egen hjælp.
- Udsat, med oplysning om oprindelsesområdet. De utsatte fisk omfatter både ynglende og ikke-ynglende arter. Alle utsatte fisk i Danmark er ferskvandsfisk. Arter, der er utsat for mere end hundrede år siden og hvis oprindelige udbredelse er usikker (karpe og sølvkarusse/guldfisk), medregnes som danske arter.
- Udbredelse - salt-, brak- og/eller ferskvand. Fig. 1 viser dansk territorialfarvand opdelt i 5 underområder: Nordsøen (1), Skagerrak (2), Kattegat (3), Bælterne (4) og Østersøen (5).
- Hyppighed: Meget almindelig, almindelig, ret almindelig, ret sjælden, sjælden eller meget sjælden. Det er meget vanskeligt præcist at kvantificere og afgrænse disse 6 kategorier. Fx kan en art, der er noteret som almindelig og udbredt i alle 5 zoner, godt være almindelig i zonerne 1-3, sjælden i zone 4 og meget sjælden i zone 5. Det "højeste" trin er således anvendt i oversigten.

· Species marked with * are new since Muus (1970).

· Danish trivial names – if a common name is different from the official name, the former is mentioned in brackets. Scientific name with author and year of description.

· Breeding (= ynglende) or guest (= gæst) – guests are visiting species not breeding in Danish waters.

· Introduced (= utsat) – species introduced more than 100 years ago are not considered as "introduced" species. All species introduced in Denmark are freshwater species.

· Distribution (= udbredelse) – saline-, brackish- and/or freshwater. The marine water is subdivided into 5 zones (Fig. 1): North Sea (1), Skagerrak (2), Kattegat (3), the Belts (4) and the Baltic Sea (5).

· Frequency (= hyppighed) – very common (= meget almindelig), common (= almindelig), rather common (= ret almindelig), rather rare (= ret sjælden), rare (= sjælden) and very rare (= meget sjælden). It was difficult to quantify and delimit the six categories. E.g. a species found in all five zones can be common in zones 1-3, rare in zone 4 and very rare in zone 5. The highest score is used in the species list. For distributional details see the cited literature.

Resultater

SIMMEL – MYXINIDAE

1. Almindelig simmel (simmel). *Myxine glutinosa* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-4). Almindelig.

LAMPRETTER – PETROMYZONTIDAE

2. Almindelig bækklampret (bækklampret). *Lampetra planeri* (Bloch, 1784). Ynglende, ferskvand. Ret almindelig.
3. Almindelig flodlampret (flodlampret). *Lampetra fluviatilis* (Linnaeus, 1758). Ynglende, salt-, brak- og ferskvand (1-5). Ret almindelig.
4. Havlampret. *Petromyzon marinus* Linnaeus, 1758. Ynglende, salt- og ferskvand (1-5). Ret sjælden.

HAVMUS – CHIMAERIDAE

5. Europæisk havmus (havmus). *Chimaera monstrosa* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-4). Ret almindelig.

RØDHAJER – SCYLIORHINIDAE

6. Ringhaj. *Galeus melastomus* Rafinesque, 1810. Ynglende, saltvand (1-4). Ret sjælden.
7. Småplettet rødhaj. *Scyliorhinus caniculus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-4). Ret almindelig.
8. *Storplettet rødhaj. *Scyliorhinus stellaris* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-2). Sjælden.

GLATHAJER – TRIAKIDAE

9. Almindelig gråhaj (gråhaj). *Galeorhinus galeus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-3). Ret almindelig.
10. Europæisk glathaj (glathaj). *Mustelus mustelus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.
11. *Sternehaj. *Mustelus asterias* Cuvier, 1821. Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

BLINKHINDEHAJER – CARCHARHINIDAE

12. Almindelig hammerhaj (hammerhaj). *Sphyrna zygaena* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1). 1 eksemplar fanget v. Sjællands Odde i 1937 (Pfaff 1946) og 1 eksemplar (sandsynligvis denne art) observeret i Nordsøen 150 km vest for Blåvandshug (Kent Olsen, DMU, pers. komm. 2003).
13. Blåhaj. *Prionace glauca* (Linnaeus,

Fig. 2. Grønlandshaj - Greenland shark (*Somniosus microcephalus*). 140 cm. Kattegat, 2003. Foto: G. Brovad.

- 1758). Gæst, saltvand (1-3). Meget sjælden.

RÆVEHAJER – ALOPIIDAE

14. Almindelig rævehaj (rævehaj). *Alopias vulpinus* (Bonnaterre, 1788). Gæst, saltvand (1-3). Meget sjælden.

BRUGDER – CETORHINIDAE

15. Brugde. *Cetorhinus maximus* (Gunnerus, 1765). Gæst, saltvand (1-4). Nu meget sjælden.

SILDEHAJER – LAMNIDAE

16. Almindelig sildehaj (sildehaj). *Lamna nasus* (Bonnaterre, 1788). Ynglende, saltvand (1-5). Ret almindelig.

SEKS- OG SYVGÆLLEDE HAJER – HEXANCHIDAE

17. *Almindelig seksgællet haj (seksgællet haj). *Hexanchus griseus* (Bonnaterre, 1788). Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

PIGHAJER – SQUALIDAE

18. Almindelig pighaj (pighaj). *Squalus acanthias* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

HAVKALE – DALATIIDAE

19. Almindelig sorthaj (sorthaj). *Etmopterus spinax* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-2). Ret almindelig.
20. *Almindelig trekanthaj (trekanthaj). *Oxynotus centrina* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.
21. Grønlandshaj (havkal). *Somniosus microcephalus* (Bloch & Schneider, 1801). Gæst, saltvand (1-3). Meget sjælden.

HAVENGLE – SQUATINIDAE

22. Europæisk havengle (havengel). *Squatina squatina* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

ELROKKER – TORPEDINIDAE

23. Marmorerer elrokke. *Torpedo marmorata* Risso, 1810. Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.
24. Sort elrokke. *Torpedo nobiliana* Bonaparte, 1835. Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

ÆGETE ROKKER – RAJIDAE

25. Fyllas rokke. *Raja fyllae* Lütken, 1888. Gæst, saltvand (1-2). Sjælden.
26. Gøgerokke. *Raja fullonica* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-2). Sjælden.

27. Hvidrokke. *Raja linteae* Fries, 1839. Ynglende, saltvand (1-2). Ret sjælden.

28. *Pletrokke. *Raja naevus* Müller & Henle, 1841. Ynglende, saltvand (1-2). Meget sjælden.

29. Plovjernsrokke. *Raja oxyrinchus* Linnaeus, 1758. Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

30. *Sandrokke. *Raja circularis* Couch, 1838. Ynglende, saltvand (1-2). Meget sjælden.

31. Skade. *Raja batis* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Ret almindelig.

32. Sortbuget rokke. *Raja nidarosiensis* Storm, 1881. Ynglende, saltvand (1-3). Meget sjælden.

33. Sømrokke. *Raja clavata* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Ret almindelig.

34. Tærbe. *Raja radiata* Donovan,

Fig. 3. Sneppeål - snipe eel (*Nemichthys scolopaceus*). 108 + ? cm, Skagerrak 2003. Foto: G. Brovad.

1808. Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

PIGROKKER – DASYATIDAE

35. Europæisk pigrokke (pigrokke/pilrokke). *Dasyatis pastinaca* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-5). Meget sjælden.

ØRNEROKKER – MYLIOBATIDAE

36. Almindelig ørnerekke (ørnerokke). *Myliobatis aquila* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

STØRER – ACIPENSERIDAE

37. Almindelig stør (stør). *Acipenser sturio* Linnaeus, 1758. Gæst (ynglende bestand uddød), salt- og ferskvand (1-5). Nu meget sjælden.

FERSKVANDSÅL – ANGUILLIDAE

38. *Amerikansk ferskvandsål. *Anguilla rostrata* (Lesueur, 1817). Gæst (yngler i Sargassohavet), salt-, brak- og ferskvand (1-5). Ret almindelig. Ifølge Boëtius

(1976) er 0,3% af den åleyngel, der trækker op i dansk ferskvand, amerikanske ål. 39. Europæisk ferskvandsål (ål). *Anguilla anguilla* (Linnaeus, 1758). Gæst (yngler i Sargassohavet), salt-, brak- og ferskvand (1-5). Meget almindelig.

SNEPPEÅL – NEMICHTHYIDAE

40. *Langhalet sneppeål (sneppeål). *Nemichthys scolopaceus* Richardson, 1848. Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

HAVÅL – CONGRIDAE

41. Almindelig havål (havål). *Conger conger* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-5). Sjælden.

ANSJOSER – ENGRAULIDAE

42. Europæisk ansjos (ansjos). *Engraulis encrasicolus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-4). Ret almindelig.

SILD – CLUPEIDAE

43. Atlantisk sild (sild). *Clupea harengus* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

44. Europæisk brisling (brisling). *Sprattus sprattus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

45. Europæisk sardin (sardin). *Sardina pilchardus* (Walbaum, 1792). Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.

46. Majsild. *Alosa alosa* (Linnaeus, 1758). Gæst, salt- og ferskvand (1-5). Ret sjælden, almindeligt ved Sydvestjylland.

47. Stavsild. *Alosa fallax* (Lacepede, 1803). Gæst, salt- og ferskvand (1-5). Ret sjælden, almindeligt ved Sydvestjylland. Muligvis ynglende i Randers Fjord (Rasmussen 2004).

KARPEFAMILIEN – CYPRINIDAE

48. Almindelig brasen (brasen). *Abramis brama* (Linnaeus, 1758). Ynglende, fersk- og brakvand. Meget almindelig.

49. Almindelig elritse (elritse). *Phoxinus phoxinus* (Linnaeus 1758). Ynglende, ferskvand. Ret sjælden.

50. Almindelig grundling (grundling). *Gobio gobio* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvand. Ret sjælden, mest almindelig i Jylland.

51. Almindelig løje (løje). *Alburnus alburnus* (Linnaeus, 1758). Ynglende,

fersk- og brakvand. Ret almindelig.

52. Almindelig karpe (karpe). *Cyprinus carpio* Linnaeus, 1758. Ynglende, fersk- og brakvand. Almindelig.

53. Almindelig karusse (karusse). *Carrassius carassius* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvand. Meget almindelig.

54. Almindelig rimte (rimte). *Leuciscus idus* (Linnaeus 1758). Ynglende, fersk- og brakvand. Ret almindelig.

55. Almindelig rudskalle (rudskalle). *Scardinius erythrophthalmus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvand. Almindelig.

56. Almindelig skalle (skalle). *Rutilus rutilus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, fersk- og brakvand. Meget almindelig.

57. *Båndgrundling. *Pseudorasbora parva* (Temminck & Schlegel, 1846). Ynglende, ferskvand, udsat (fra Asien). Kun kendt fra én lokalitet i Nordjylland (Olesen et al. 2002).

58. *Europæisk bitterling (bitterling). *Rhodeus amarus* (Bloch, 1782). Ynglende, ferskvand, udsat (fra Mellemøropa). Kun kendt fra et par lokaliteter på Sjælland (Møller & Menne 1998, Carl, pers. komm. 2003).

59. Flire. *Abramis bjoerkna* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvand. Ret almindelig.

60. *Græskarpe. *Ctenopharyngodon idella* (Valenciennes, 1844). Ikke ynglende, ferskvand, udsat (fra Kina). Ret almindelig.

61. *Marmorkarpe. *Aristichthys nobilis* (Richardson, 1845). Gæst, fersk- og brakvand (4-5). Meget sjælden. Ca. 20 eksemplarer fanget ved sydøstvendte kyster 1987-92, sandsynligvis undsluppet fra polsk dambrug.

62. Regnloje. *Leucaspis delineatus* (Heckel, 1843). Ynglende, ferskvand. Ret almindelig, særligt på Sjælland.

63. Sabelkarpe. *Pelecus cultratus* (Linnaeus, 1758). Gæst, fersk- og brakvand (5). Meget sjælden.

64. Strømskalle. *Leuciscus leuciscus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, fersk- og brakvand. Ret sjælden (Jylland).

65. Suder. *Tinca tinca* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvand. Almindelig.

66. *Sølvkarpe. *Hypophthalmichthys molitrix* (Valenciennes, 1844). Ikke ynglende, ferskvand, udsat (fra Asien). Me-

get sjælden, flest i Københavns-området (Nielsen 1988).

67. Sølvkarusse (guldfisk). *Carassius auratus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvand. Almindelig.

SMERLINGER – COBITIDAE

68. Almindelig pigsmerling (pigsmerling). *Cobitis taenia* Linnaeus, 1758. Ynglende, ferskvand. Sjælden, kun på Sjælland, Fyn og Lolland.

69. Dyndsmerring. *Misgurnus fossilis* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvand. Meget sjælden, kun i Sønderjylland.

BJERGSTØRMFISK – BALITORIDAE

70. Almindelig smerling (smerling). *Barbatula barbatula* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvand. Sjælden, kun på Fyn og i Jylland.

DVÆRGMALLER – ICTLURIDAE

71. Brun dværgmalle (dværgmalle). *Ameiurus nebulosus* (Lesueur, 1819). Ynglende (Karsten Hansen, pers. komm. 2002), ferskvand, udsat (fra Nordamerika). Meget sjælden.

EGETLIGE MALLER – SILURIDAE

72. Europæisk malle (malle). *Silurus glanis* Linnaeus, 1758. Ikke ynglende, ferskvand (oprindelig bestand ud-død), udsat (fra Mellem- og Sydeuropa). Meget sjælden.

GEDDER – ESOCIDAE

73. Almindelig gedde (gedde). *Esox lucius* Linnaeus, 1758. Ynglende, fersk- og brakvand. Meget almindelig.

HUNDEFISK – UMBRIDAE

74. *Lille hundefisk. *Umbra pygmaea* (DeKay, 1842). Ynglende, ferskvand, måske udsat (fra USA via Tyskland). Kun fra få lokaliteter i Vestjylland. Sjælden (Nielsen 1988).

GULDPLAKS – ARGENTINIDAE

75. Almindelig guldlaks (guldlaks). *Argentina silus* (Ascanius, 1775). Ynglende, saltvand (1-2). Almindelig.
76. Strømsild. *Argentina sphyraena* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-2). Ret almindelig.

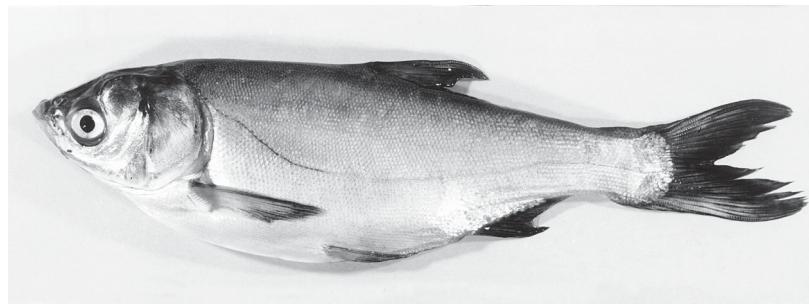

Fig 4. Sølvkarpe – silver carp (*Hypophthalmichthys nobilis*). 25 cm. Fra dambrug – from fish farm. Foto: G. Brovad.

SMELT – OSMERIDAE

77. Europæisk smelt (smelt). *Osmerus eperlanus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, fersk- og brakvand. Ret almindelig.

LAKSEFAMILIEN – SALMONIDAE

78. Almindelig helt (helt). *Coregonus lavaretus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, fersk- og brakvand, sjældnere også saltvand. Ret sjælden, dog almindelig i Midt- og Vestjylland samt i Søså-området.
79. Almindelig ørred (bækørred, havørred, sørred og ørred). *Salmo trutta* Linnaeus, 1758. Ynglende, fersk- og saltvand (1-5). Meget almindelig.
80. Atlantisk laks (laks). *Salmo salar* Linnaeus, 1758. Ynglende, fersk- og saltvand (1-5). Ret almindelig, gydebestandene dog sjældne.

81. Europæisk stalling (stalling). *Thymallus thymallus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvand. Ret almindelig i Midt- og Vestjylland.

82. *Fjeldørred. *Salvelinus alpinus* (Linnaeus, 1758). Ikke ynglende, ferskvand, udsat i lystfiskersører (fra dambrug – oprindelig fra Nordskandinavien). Ret sjælden.

83. Heltling. *Coregonus albula* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvand. Ret sjælden, kun i et par jyske åer og sører og måske i Søtorup Sø, Sjælland.

84. Kildeørred. *Salvelinus fontinalis* (Mitchell, 1815). Ynglende, ferskvand, udsat bl.a. i lystfiskersører (fra dambrug – oprindelig fra Nordamerika). Ret sjælden, i flere jyske åer.

85. *Pukkellaks. *Oncorhynchus gorbuscha* (Walbaum, 1792). Gæst, saltvand

- (4). Meget sjælden, et enkelt eksemplar fra Vejle fjord i 1976 (Nielsen 1988).

86. Regnbueørred. *Oncorhynchus mykiss* (Walbaum, 1792). Ynglende, fersk- og saltvand (1-5), udsat (fra dambrug – oprindelig fra N.V. Nordamerika). Almindelig.

87. Rødstrubet ørred. *Oncorhynchus clarkii* (Richardson, 1836). Ynglende, ferskvand, udsat (fra dambrug – oprindelig fra N.V. Nordamerika). Sandsynligvis almindelig, men status er ukendt, da den er blandet genetisk med regnbueørred.
88. Snæbel. *Coregonus oxyrinchus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, fersk- og brakvand. Ret almindelig i få vestjyske å-systemer. DNA-undersøgelser tyder på, at snæbelen er en form af almindelig helt (Hansen 1997).

SØLVØKSER – STERNOPTYCHIDAE

89. Laksesild. *Maurolicus muelleri* Cocco, 1838. Gæst, saltvand (1-3). Meget sjælden.

90. Olfers sølvøksse. *Argyropelecus olfersi* (Cuvier, 1829). Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

LAKSTOBISER – PARALEPIDIDAE

91. Kort laktobis. *Magnisudis atlantica* Krøyer, 1868. Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

92. Nordisk laktobis. *Paralepis coregonoides* Risso, 1810. Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

PRIKFISK – MYCTOPHIDAE

93. *Isprikfisk. *Benthosema glaciale* (Reinhardt, 1837). Gæst, saltvand (2).

Fig. 5. Sildekonge - oarfis (Regalecus glesne). 200+ cm, Kattegat, 1990.
Foto: G. Brovad.

Meget sjælden

94. Krøyers prikfisk. *Notoscopelus kroeyeri* (Malm, 1861). Gæst, saltvand
(2). Meget sjælden.
95. Slankhalet prikfisk. *Myctophum punctatum* Rafinesque, 1810. Gæst, saltvand (1). Meget sjælden.

GLANSFISK – LAMPRIDAE

96. Almindelig glansfisk (glansfisk). *Lampris guttatus* (Brünnich, 1788). Gæst, saltvand (1-3). Sjælden.

VÄGMÆRE – TRACHIPTERIDAE

97. Almindelig vågmær (vägmær). *Trachipterus arcticus* (Brünnich, 1771). Gæst, saltvand (1-3). Sjælden.

SILDEKONGER – REGALECIDAE

98. *Sildekonge. *Regalecus glesne* Ascanius, 1772. Gæst, saltvand (3). Meget sjælden, kun et eksemplar drevet i land på Læsø (Nielsen 1988).

SNYLTEFISK – CARAPIDAE

99. Almindelig snyltefisk (snyletfisk). *Echiodon drummondi* Thompson, 1837. Gæst, saltvand (1-2). Ret sjælden.

SORTVELSE – RANICIPITIDAE

100. Sortvels. *Raniceps raninus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Ret sjælden.

LANGHALER – MACROURIDAE

101. Almindelig skolæst (skolæst). *Coryphaenoides rupestris* Gunnerus, 1765. Ynglende, saltvand (1-4). Ret almindelig.
102. *Småskællet skolæst. *Malacocephalus laevis* (Lowe, 1843). Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

SKÆLBROSMER – PHYCIDAE

103. Almindelig skælbrosme (skælbros-

me). *Phycis blennoides* (Brünnich, 1768). Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.

KULMULER – MERLUCCIIDAE

104. Europeisk kulmule (kulmule). *Merluccius merluccius* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Ret almindelig.

TORSKEKVARBER – LOTIDAE

105. Almindelig lange (lange). *Molva molva* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Ret almindelig.

106. Brosme. *Brosme brosme* (Ascanius, 1772). Ynglende, saltvand (1-3). Ret almindelig.

107. Byrkelange (blålange). *Molva dypterygia* (Pennant, 1784). Gæst, saltvand (1-3). Sjælden.

108. Femtrådet havkvabbe. *Ciliata mustela* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-4). Ret almindelig.

109. Firtrådet havkvabbe. *Rhinonemus cimbrius* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

110. Knude (ferskvandskvabbe). *Lota lota* (Linnaeus, 1758). Ynglende, ferskvogt og brakvand. Ret almindelig.

111. *Middelhav-havkvabbe. *Gaidropsar sus mediterraneus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (2). Meget sjælden.

112. Tretrådet havkvabbe.

- Gaidropsar vulgaris* (Cloquet, 1824). Ynglende, saltvand (1-3). Ret sjælden.

TORSKEFAMILIEN – GADIDAE

113. Atlantisk torsk (torsk). *Gadus morhua* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

114. Glyse. *Trisopterus minutus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Ret almindelig.

115. Hvilling. *Merlangius merlangus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand

(1-5). Meget almindelig.

116. Kuller. *Melanogrammus aeglefinus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

117. Lubbe (lyssej). *Pollachius pollachius* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

118. Sej (mørksej). *Pollachius virens* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

119. Skægtorsk. *Trisopterus luscus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-3). Ret sjælden.

120. Blåhvilling (sortmund). *Micromesistius poutassou* (Risso, 1826). Gæst, saltvand (1-3). Ret almindelig.

121. Sperling. *Trisopterus esmarkii* (Nilsson, 1855). Ynglende, saltvand (1-4). Ret almindelig.

122. Sølvorsk. *Gadidulus argenteus* Guichenot, 1850. Ynglende, saltvand (1-3). Ret almindelig.

HAVTASKER – LOPHIIDAE

123. Almindelig havtasker (havtaske). *Lophius piscatorius* Linnaeus, 1758. Gæst, saltvand (1-5). Ret almindelig.

MULTER – MUGILIDAE

124. Guldmulte. *Liza aurata* (Risso, 1810). Gæst, salt- og ferskvand (1-5). Meget sjælden.

125. Tyklæbet multe. *Chelon labrosus* (Risso, 1826). Sandsynligvis ynglende (Aarestrup 2001), salt- og ferskvand (1-5). Ret almindelig.

126. Tyndlæbet multe. *Liza ramada* (Risso, 1826). Gæst, salt- og ferskvand (1-5). Meget sjælden.

STRIBEFISK – ATERINIDAE

127. Almindelig stribefisk (stribefisk). *Atherina presbyter* Cuvier, 1829. Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.

HORNFISK – BELONIDAE

128. Almindelig hornfisk (hornfisk). *Belone belone* (Linnaeus, 1761). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

MAKRELGEDDER – SCOMBERESOCIDAE

129. Almindelig makrelgedde (makrelgedde). *Scomberesox saurus* (Walbaum, 1792). Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.

FLYVEFISK – EXOCOETIDAE

130. Almindelig flyvefisk (flyvefisk). *Cheilopogon heterurus* (Rafinesque, 1810). Gæst, saltvand (1-4). Meget sjælden.

BERYXFISK – BERYCIDAE

131. Nordisk beryx. *Beryx decadactylus* Cuvier, 1829. Gæst, saltvand (1-2). Sjælden.

SANKTPETERSFISK – ZEIDAE

132. Almindelig sanktpetersfisk (sankt-petersfisk). *Zeus faber* Linnaeus, 1758. Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.

HAVGALTE – CAPROIDAE

133. *Almindelig havgalt (havgalt). *Capros aper* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (2). Meget sjælden (Nielsen 1988).

HUNDESTEJLER – GASTEROSTEIDAE

134. Nipigget hundestejle. *Pungitius pungitius* (Linnaeus, 1758). Ynglende, fersk- og brakvand. Meget almindelig.
 135. Tangsnarre. *Spinachia spinachia* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.
 136. Trepigget hundestejle. *Gasterosteus aculeatus* Linnaeus, 1758. Ynglende, fersk- og saltvand (1-5). Meget almindelig.

NALEFISK OG SØHESTE – SYGNATHIDAE

137. Almindelig tangnål. *Syngnathus typhle* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.
 138. Kortsnuet søhest. *Hippocampus hippocampus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (4). Meget sjælden, et enkelt fund i Bæltthavet (Nielsen 1963).
 139. Krumsnuet næbsnog. *Nerophis lumbriciformis* (Jenyns, 1835). Ynglende, saltvand (1-4). Ret sjælden.
 140. Lille tangnål. *Syngnathus rostellatus* Nilsson, 1855. Ynglende, saltvand (1-4). Almindelig.
 141. Snippe. *Entelurus aequoreus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.
 142. Stor næbsnog. *Nerophis ophidion* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.
 143. Stor tangnål. *Syngnathus acus* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-4).

Fig. 6. Skægtorsk – bib (*Trisopterus luscus*). Kattegat, 1994. Foto: Leo Jensen.

Almindelig.

SNEPPEFISK – MACRORAMPHOSIDAE

144. Almindelig sneppefisk (sneppefisk). *Macrorhamphosus scolopax* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

DRAGEHOVEDFISK – SCORPAENIDAE

145. Blåkæft. *Helicolenus dactylopterus* (Delaroche, 1809). Gæst, saltvand (2). Sjælden.
 146. Lille rødfisk. *Sebastes viviparus* Krøyer, 1845. Ynglende, saltvand (1-3). Almindelig.
 147. Stor rødfisk. *Sebastes marinus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-2). Almindelig.

KNURHANER – TRIGLIDAE

148. Grå knurhane. *Chelidonichthys gurnardus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.
 149. Rød knurhane. *Chelidonichthys lucerna* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-5). Ret almindelig.
 150. Tvræstribet knurhane. *Chelidonichthys cuculus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-2). Sjælden.

ULKE – COTTIDAE

151. Almindelig ferskvandsulk. *Cottus gobio* Linnaeus, 1758. Ynglende, ferskvand. Meget sjælden, kun i Susåen, men sandsynligvis uddød (Ernst og Nielsen 1981).

152. Almindelig ulk. *Myoxocephalus scorpius* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

153. Dværgulk. *Micrenophrys littoralis* (Collett, 1875). Ynglende, saltvand (1-4). Sjælden.

154. Finnestribet ferskvandsulk. *Cottus poecilopus* Heckel, 1836. Ynglende, ferskvand. Sjælden, kun i Midt- og Vestjylland.

155. Langtornet ulk. *Taurulus bubalis* (Euphrasen, 1786). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

156. Murrays knurulk. *Triglops murrayi* Günther, 1888. Gæst, saltvand (1-3). Meget sjælden.

PANSERULKE – AGONIDAE

157. Almindelig panserulk (panserulk). *Agonus cataphractus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

STENBIDERE – CYCLOPTERIDAE

158. Almindelig stenbider (stenbider). *Cyclopterus lumpus* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

RINGBUGE – LIPARIDAE

159. Finnebræmmet ringbug. *Liparis liparis* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Ret sjælden.
 160. Spidshalet ringbug. *Careproctus reinhardti* (Krøyer, 1862). Gæst, saltvand (2). Meget sjælden.
 161. Særfinnet ringbug. *Liparis montana*

Fig. 7. Tyklæbet multe – thick-lipped grey mullet (*Chelon labrosus*). 11 cm. Ho bugt, Esbjerg, 2001. Foto: G. Brovad.

gui (Donovan, 1804). Ynglende, saltvand (1-4). Ret almindelig.

BARSER – MORONIDAE

162. Havbars (bars). *Dicentrarchus labrax* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (trakker op i ferskvand) (1-4). Ret almindelig, almindeligt ved Vestkysten samt ved kølevandsudløb.

VRAFGISK – POLYPRIONIDAE

163. Atlantisk vragfisk (vragfisk). *Polyprion americanus* (Schneider, 1801). Gæst, saltvand (1-4). Meget sjælden.

ABORREFAMILIEN – PERCIDAЕ

164. Almindelig aborre (aborre). *Perca fluviatilis* Linnaeus, 1758. Ynglende, fersk- og brakvand. Meget almindelig.
165. Almindelig hork (hork). *Gymnocephalus cernuus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, fersk- og brakvand. Almindelig.
166. Almindelig sandart (sandart). *Sander lucioperca* (Linnaeus, 1758). Ynglende, fersk- og brakvand. Almindelig, oprindeligt kun i Sønderjylland.

SUGEISK – ECHENEIDAE

167. Almindelig sugefisk. *Remora remora* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (4). Meget sjælden, 1 eksemplar i Køge Bugt (Pfaff 1946).

HESTEMAKRELLER – CARANGIDAE

168. Almindelig gaffelmakrel (gaffelmakrel). *Trachinotus ovatus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-4). Meget sjælden.

169. Almindelig hestemakrel (hestemakrel). *Trachurus trachurus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Ret almindelig.

HAVBRASENER – BRAMIDAE

170. Almindelig havbrasen. *Brama brama* (Bonnaterre, 1788). Gæst, saltvand (1-4). Ret sjælden.
171. Sølvbrasen. *Pterycombus brama* Fries, 1837. Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

HAVRUDER – SPARIDAE

172. Akarnaisk blankesten. *Pagellus acarne* (Risso, 1826). Gæst, saltvand (1). Meget sjælden (Nielsen 1964).
173. Almindelig havrude. *Spondylisoma cantharus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.
174. *Guldbrasen. *Sparus auratus* Linnaeus, 1758. Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.
175. *Marokkansk havrude. *Dentex macrocanthus* Valenciennes, 1830. Gæst, saltvand (4). Meget sjælden, kun fanget én gang i Øresund (Nielsen 1964).

176. Okseøjefisk. *Boops boops* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-4). Meget sjælden.

177. Rød blankesten. *Pagellus erythrinus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-4). Meget sjælden.
178. *Sorthale. *Diplodus sargus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-3). Meget sjælden.

179. Spidstandet blankesten. *Pagellus bogaraveo* (Brünnich, 1768). Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.

180. Stribet havrude. *Sarpa salpa* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-4). Meget sjælden.

TROMMEFISK – SCIAENIDAE

181. Almindelig ørnefisk (ørnefisk). *Argyrosomus regius* (Asso, 1801). Gæst, saltvand (1-5). Meget sjælden.

MULLER – MULLIDAE

182. *Rød mulle. *Mullus barbatus* Linnaeus, 1758. Gæst, saltvand (1-3). Sjælden.
183. Stribet mulle. *Mullus surmuletus* Linnaeus, 1758. Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.

LÆBEFISK – LABRIDAE

184. Almindelig savgylte (savgylte). *Sympodus melops* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.
185. Berggylte. *Labrus bergylta* Ascanius, 1767. Gæst, saltvand (1-5). Ret sjælden.
186. Rødnæb (hun)/blåstak (han). *Labrus bimaculatus* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-3). Ret sjælden.
187. Havkarusse. *Ctenolabrus rupestris* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.
188. Junkergylte. *Coris julis* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-4). Meget sjælden.

189. Småmundet gylte. *Centrolabrus exoletus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-4). Meget sjælden.

ÅLEKVABBER – ZOARCIDAE

190. Almindelig ålebrosme. *Lycodes gracilis* Sars, 1867. Ynglende, saltvand (1-3). Ret almindelig. Tidligere kendt som *L. vahli* Reinhardt, 1831 (Carl 2002).
191. Almindelig ålekvabbe (ålekvabbe). *Zoarces viviparus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.
192. Sars' porebrosme. *Lycenchelys sarsi* (Collett, 1871). Ynglende, saltvand (2). Ret sjælden.

BUSKHOVEDFAMILIEN – STICHAEIDAE

193. Almindelig buskhoved (buskhoved). *Chiroplophis ascarii* (Walbaum, 1792). Ynglende, saltvand (1-5). Ret sjælden.

194. Plettet langebarn. *Leptoclinus maculatus* (Fries, 1837). Gæst, saltvand (2). Sjælden.

195. Spidshalet langebarn. *Lumpenus lampretaeformis* (Walbaum, 1792). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

TANGSPRÆLFAMILIEN – PHOLIDAE

196. Almindelig tangspræl (tangspræl). *Pholis gunnellus* (Linnaeus, 1758).

Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

HAVKATTE – ANARHICHADIDAE

197. Stribet havkat (almindelig havkat).

Anarhichas lupus Linnaeus, 1758.

Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

198. Blå havkat. *Anarhichas denticulatus* Krøyer, 1845. Gæst, saltvand (2).

Meget sjælden.

TOBISER – AMMODYTIDAE

199. *Havtobis. *Ammodytes marinus*

Raitt, 1934. Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

200. Kysttobis. *Ammodytes tobianus* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

201. Nøgentobis. *Gymnammodytes semisquamatus* (Jourdain, 1879). Ynglende, saltvand (1-2). Ret almindelig.

202. Plettet tobiskonge. *Hyperoplus lanceolatus* (Le Sauvage, 1824). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

203. *Uplettet tobiskonge. *Hyperoplus immaculatus* (Corbin, 1950). Gæst, saltvand (1). Ret almindelig.

FJESINGER – TRACHINIDAE

204. Almindelig fjæsing (fjæsing). *Trachinus draco* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

205. Lille fjæsing. *Echiichthys vipera* (Cuvier, 1829). Ynglende, saltvand (1-2). Sjælden.

DOBBELTSUGERE – GOBIESOCIDAE

206. Toppletet dobbeltsuger. *Diplecogaster bimaculata* (Bonnerre, 1788). Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

FLØJFISK – CALLIONYMIDAE

207. Plettet fløjfisk. *Callionymus maculatus* Rafinesque, 1810. Ynglende, saltvand (1-4). Almindelig.

208. Stribet fløjfisk. *Callionymus lyra* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-

Fig. 8. Småmundet gylte - rock cook (*Centrolabrus exoletus*). Juvenile 3,5 cm, udfør Frederikshavn. Foto: G. Brovad.

4). Almindelig.

KUTLINGER – GOBIIDAE

209. *Europæisk dværgkutling (dværgkutling). *Lebetus guilleti* (Le Danois, 1913). Ynglende, saltvand (2-3). Sjælden.

210. Glaskutling. *Aphia minuta* (Risso, 1810). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

211. Krystalkutling. *Crystalllogobius linearis* (von Düben, 1845). Ynglende, saltvand (1-3). Ret almindelig.

212. *Leopardkutling. *Thorogobius ephippiatus* (Lowe, 1839). Ynglende, saltvand (2). Meget sjælden (Nielsen & Jensen 1999).

213. Lerkutling. *Pomatoschistus microps* (Krøyer, 1838). Ynglende, salt- og brakvand (1-5). Meget almindelig.

214. Sandkutling. *Pomatoschistus minutus* (Pallas, 1769). Ynglende, salt- og brakvand (1-5). Meget almindelig.

215. Sortkutling. *Gobius niger* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

216. Spidshalet kutling. *Lesueurigobius friesi* (Malm, 1874). Ynglende, saltvand (1-3). Meget sjælden.

217. Spættet kutling. *Pomatoschistus pictus* (Malm, 1865). Ynglende, saltvand (1-4). Ret sjælden.

218. Toppletet kutling. *Gobiusculus flavescens* (Fabricius, 1779). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

219. Ulkekutling. *Lebetus scorpioides* (Collett, 1884). Ynglende, saltvand (1-3). Ret sjælden.

SLANGEMAKRELLER – GEMPYLIDAE

220. *Geddetryne. *Nesiarchus nasutus* Johnson, 1862. Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden (Nielsen 1988).

MAKRELFAMILIEN – SCOMBRIDAE

221. Almindelig makrel (makrel). *Scomber scombrus* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

222. Almindelig thunnin (thunnin). *Euthynnus alletteratus* (Rafinesque, 1810). Gæst, saltvand (1-4). Meget sjælden.

223. Atlantisk tun (tun). *Thunnus thynnus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-5). Nu meget sjælden.

224. Fregatmakrel. *Auxis rochei* (Risso, 1810). Gæst, saltvand (1-2). Meget sjælden.

225. Rygstriber pelamide. *Sarda sarda* (Bloch, 1793). Gæst, saltvand (1-4). Ret sjælden.

226. Ustribet pelamide. *Orcynopsis unicolor* (Geoffroy St. Hilaire, 1817). Gæst, saltvand (1). Meget sjælden.

SVÆRDFISK – XIPHIIDAE

227. Sværdfisk. *Xiphias gladius* Linnaeus, 1758. Gæst, saltvand (1-5). Sjælden.

SORTFISK – CENTROLOPHIDAE

228. Almindelig sortfisk. *Centrolophus niger* (Gmelin, 1788). Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.

229. Engelsk sortfisk. *Schedophilus medusophagus* Cocco, 1839. Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.

	Total	Ynglende (breeding)	Gæster (guests)	Udsatte (introduced)
Saltvand (saltwater)	194	101	93	0
Ferskvand (freshwater)	52	42 (heraf 7 udsatte (introduced))	6	11 (heraf 7 ynglende (breeding))
Total	246	143	99	4 (+ 7 ynglende (breeding))

Tab. 1. Oversigt over antallet af danske fiskearter, deres ynglestatus og tilhørssforhold til Danmark.
A survey of the Danish fishes, breeding status and distribution.

HVARRER – BOTHIDAE

230. Almindelig tungehvarre (tunehvarre). *Arnoglossus laterna* (Walbaum, 1792). Ynglende, saltvand (1-4). Ret almindelig.

PIGHVARRER – SCOPHTHALMIDAE

231. Almindelig glashvarre (glashvarre). *Lepidorhombus whiffagonis* (Walbaum, 1792). Gæst, saltvand (1-4). Sjælden.
232. Europæisk slethvarre (slethvarre). *Scophthalmus rhombus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

233. Hårhvarre. *Zeugopterus punctatus* (Bloch, 1787). Ynglende, saltvand (1-5). Ret sjælden.

234. Pighvarre. *Psetta maxima* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

235. Småhvarre. *Phrynorhombus norvegicus* (Günther, 1862). Ynglende, saltvand (1-4). Ret sjælden.

RØDSPÆTTEFAMILIEN – PLEURONECTIDAE

236. Almindelig håising (håising). *Hippoglossoides platessoides* (Fabricius, 1780). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.
237. Almindelig ising (ising). *Limanda limanda* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.
238. Almindelig rødspætte (rødspætte). *Pleuronectes platessa* Linnaeus, 1758. Ynglende, saltvand (1-5). Meget almindelig.

239. Almindelig rødtunge (rødtunge). *Micromystomus kitt* (Walbaum, 1792). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.
240. Almindelig skærising (skærising). *Glyptocephalus cynoglossus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-5). Almindelig.

241. Atlantisk helleflynder (helleflynder). *Hippoglossus hippoglossus* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-4). Ret sjælden.
242. Skrubbe. *Platichthys flesus* (Linnaeus, 1758). Ynglende, salt- og brakvand

(trækker op i ferskvand) (1-5). Meget almindelig.

TUNGER – SOLEIDAE

243. Almindelig tunge (tunge, sotunge). *Solea solea* (Linnaeus, 1758). Ynglende, saltvand (1-4). Almindelig.
244. Glastunge. *Buglossidium luteum* (Risso, 1810). Ynglende, saltvand (1-3). Ret almindelig.

AFTRÆKKERFISK – BALISTIDAE

245. *Almindelig aftrækkerfisk. *Balistes carolinensis* Gmelin, 1789. Gæst, saltvand (1). Meget sjælden, kun 1 eksemplar udfor Esbjerg (Nielsen 1988).

KLUMPFISK – MOLIDAE

246. Almindelig klumpfisk (klumpfisk). *Mola mola* (Linnaeus, 1758). Gæst, saltvand (1-5). Ret sjælden, oftest i oktober-november.

Samlet har vi registreret 246 arter. Af disse er 194 (79%) saltvandsfisk (yngler i saltvand) og 52 (21%) ferskvandsfisk (yngler i ferskvand). I alt 143 (57%) af arterne yngler i vore vande og heraf er langt de fleste, nemlig 136 (95%) egentlige danske ynglefisk, mens 7 (5%) er udsatte arter, der nu yngler i ferskvand. En enkelt art, trepigget hundestejle, som yngler i både fersk- og saltvand, er i statistikken regnet som en saltvandsfisk, da den tilhører en overvejende marin familie.

Diskussion

Den danske fiskefauna er siden Muus (1970) forøget med 31 arter. Af disse har de 15 (nr. 8, 11, 20, 28,

Fig. 9. Engelsk sortfisk – Cornish barrel-fish (*Schedophilus medusophagus*). 60 cm, Skagerrak, 1989. (Brovad foto).

30, 102, 111, 133, 174, 175, 178, 182, 212, 220, 245) en overvejende sydlig udbredelse, 2 (nr. 85, 93) en overvejende nordlig udbredelse, 6 (nr. 17, 38, 40, 98, 203, 209) er ret centrale i artens generelle udbredelse og 7 (nr. 57, 58, 60, 61, 66, 74, 82) er utsat. Kun i 2 tilfælde flytter det danske fund artens nordgrænse (sorthale, nr. 178) eller sydgrænse (pukkellaks, nr. 85), så de nye arter kan sandsynligvis ikke tilskrives global opvarming. En enkelt art (havtobis nr. 199) er kommet til som følge af ændringer i taksonomien, da sandgrævingen er blevet splittet op i kysttobis og havtobis.

Det voksende antal fiskearter i Danmark skyldes en kombination af flere faktorer. De danske farvande fiskes intensivt, så selv meget sjældne gæster vil før eller siden blive fanget. Havfisk fra ikke-danske farvande kan komme hertil enten under vandringer eller eventuelt som "blinde passagerer" i skibenes ballasttanke. En del arter af ferskvandsfisk indføres som prydsvin til havedamme og undslipper eller sættes fri. Også transport af agnfisk fra udlandet i forbindelse med lystfiskerier resulterer i bestande af fremmede ferskvandsfisk. Vores viden om de danske fisk skal ofte opdateres. En øget opmærksomhed i befolkningen er vigtig for kortlægningen af fiskenes udbredelse. Det er ikke nok at fiskene bliver fanget, for hvis ikke fangsten bliver rapporteret, registreres arten ikke. Nye oplysninger om sjældne fanger og observationer bedes meddelt Zoologisk Museum i København. Fanger man en fisk, som man mener er sjælden på fangststedet, bør den fryses ned. Herefter kan fiskesekretariet på Zoologisk Museum kontaktes på tlf. 35321000.

Litteratur

Aarestrup, K. 2001: Multeyngel i Randers Fjord. - Ferskvandsfiskeribladet 12: 278-279.

Boëtius, J. 1976: Elvers, *Anguilla*

- anguilla* and *Anguilla rostrata* from two Danish localities. Size, body weight, developmental stage and number of vertebrae related to time of ascent. - Meddr. Danm. Fisk.- og Havunders. 7: 199-220.
- Bruun, A.F. & Pfaff, J.R. 1950: Fishes. - I: List of Danish Vertebrates. Dansk Videnskabs Forlag, København, pp. 20-60.
- Carl, H. 2002: Taxonomic revision of the eelpout *Lycodes vahli* Reinhardt, 1831, with the resurrection of *Lycodes gracilis* Sars, 1867 (Pisces, Zoarcidae). - Steenstrupia 27: 65-81.
- Carl, H. 2003: Gads Håndbog om Fisk. - Gads forlag, København, 256 pp.
- Ernst, M.E. & Nielsen, J. 1981: Meddelelser fra Ferskvandsfiskerilaboratoriet 1/81 - Sjældne og truede ferskvandsfisk i Danmark. - Danmarks Fiskeri- og havundersøgelser, pp. 1-70.
- Hansen, M.M. 1997: En lang næse til snæbelen. - Ferskvandsfiskeribladet 12: 280-285.
- Jensen, A.S. 1940: Om nogle for den danske Fauna nye eller sjældne Fiskearter. - Vidensk. Medd. Dansk naturh. Foren. 104: 179-206.
- Jensen, J.K. 2002: Nye dyr i Danmark. - Natur og Museum 41: 2-35.
- Jeppesen, J.P. & Cepeda, H. 2001: New records for the occurrence of *Labrus viridis* (Osteichthyes; Perciformes; Labridae) in Danish Waters (Northern Europe). - Bull. l'Inst. océanogr., Monaco, no. spec. 20(1): 213-219.
- Krøyer, H. 1838-53. Danske fisk. Bind 1-3. - S. Triers Officin, København, 1279 pp.
- Muus, B.J. 1970: Danmarks dyreverden. - Rosenkilde og Bagger, bind. 4: 1-244 og bind 5: 1-91.
- Muus, B.J. & Dahlstrøm, P. 1998: Ferskvandsfisk. - Gads forlag, Kbh. 224 pp.
- Muus, B.J. & Nielsen, J.G. 1998: Havfisk og fiskeri. - Gads forlag, Kbh. 338 pp.
- Møller, P.R. & Menne, T. 1998: Bitterling, *Rhodeus sericeus* (Pallas, 1776) – første fund i Danmark. - Flora og Fauna 104: 29-34.
- Nelson, J.S., 1994: Fishes of the world. 3rd edition. - Wiley & Sons, 600 pp.
- Nielsen, J.G. 1963: Marine fishes new or rare to the Danish fauna (from the period 1937-1961). - Vidensk. Meddr. Dansk Naturh. Foren. 125: 147-165.
- Nielsen, J.G. 1964: Two species of Sparidae (Pisces) new to the Danish fauna. - Vidensk. Meddr. Dansk Naturh. Foren. 126: 347-349.
- Nielsen, J.G. 1988: Nye fisk for Danmark (1962-1987). - Flora og Fauna 94: 25-28.
- Nielsen, J.G. & Jensen, L. 1999: Leopardkutling – ny fisk fra danske farvande. - Flora og Fauna 105: 37-39.
- Olesen, T. M., Nielsen, J.G. & Møller, P.R. 2002: Båndgrundling *Pseudorasbora parva* (Temminck & Schlegel, 1864) – ny ynglefisk for Danmark. - Flora og Fauna 109: 1-5.
- Otterstrøm, C.V. 1912-17. Danmarks Fauna. Bind 11, 15 og 20. Fisk 1-3. - Gads Forlag, København.
- Pfaff, J.R. 1946: Hammerhaj (*Sphyrna zygaena* (L.)) og suge-fisk (*Remora remora* (L.)), nye for Danmarks Fauna. - Naturhistorisk Tidende 10: 35-36.
- Rasmussen, P.C., 2004: Stamsild i Randers Fjord. - Aarhus Amt. Natur og Miljø. Jan. 2004.
- Whitehead, P.J.B., Bauchot, L.B., Hureau, J.C., Nielsen, J. & Tortoneese, E., 1984-86: Fishes of the North-eastern Atlantic and the Mediterranean. - Unesco, 1473 pp.
- Winther, G., Hansen, H.J. & Jensen, A.S. 1878-1907: Zoologia Danica, Hvirveldyr. Bind 2. 360 pp., 33 farvetavler.